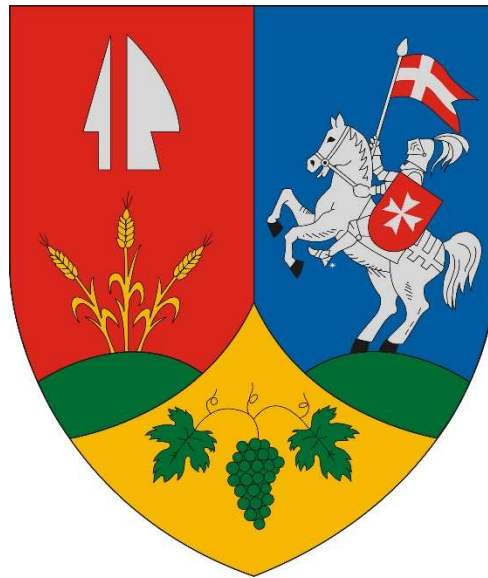

ISZKASZENTGYÖRGY TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZEINEK
TELJES FELÜLVIZSGÁLATA

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

MEGBÍZÓ:

Iszkaszentgyörgy Község Önkormányzata
8043 Iszkaszentgyörgy, Kossuth tér 1.

FELELŐS TERVEZŐ:

Fehér Vártervező Kft.
8000 Székesfehérvár, Rába utca 22.

Tartalomjegyzék:

1. JÖVŐKÉP	3
1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetre vonatkozóan.....	3
1.2. A településfejlesztési elvek rögzítése	6
2. CÉLOK	9
2.1. A település fejlesztését szolgáló stratégiai célok meghatározása.....	9
2.2. Részcélok és a beavatkozások területei egységeinek meghatározása.....	12
2.3. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre	13
2.4. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata	14
2.5. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre.....	15
3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ.....	16
3.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása	16
3.1.1 Társadalmi adatok	16
3.1.2 Gazdasági adatok.....	16
3.1.3 Környezeti adatok.....	16
3.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra	16
3.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére.....	17
4. HA STRATÉGIA NEM KÉSZÜL, A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMON KÖVETÉSE...18	
4.1. A koncepció megvalósítását szolgáló eszköz- és intézményrendszer.....	18
4.2. Javaslat a koncepció és a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére	19

1. JÖVŐKÉP

1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan

Iszkaszentgyörgy településfejlesztési koncepciója a 2030-ig terjedő időszakra kijelöli a település helyét a megyei és a járási településhálózatban, bemutatja a község társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetének jövőbeni állapotát. A jövőkép meghatározásakor az önkormányzat egy új szemlélet szerinti fejlődést szeretne a településen megvalósítani.

A település jövőképe a helyi társadalmi és gazdasági szereplők aktív közreműködésével és bevonásával készült. Iszkaszentgyörgy jövőképe a település elsősorban földrajzi adottságaira, társadalmi, gazdasági lehetőségeire, valamint erőforrásaira (környezeti értékei, infrastruktúra, hagyományok) épít, valós, megvalósítható célokat határoz meg.

1.1.1 Társadalmi jövőkép:

Demográfia:

A település lakosság száma 2017-ben 2088 fő volt. A lakosság szám 2005-től 2011-ig folyamatosan emelkedett. 2009-ben haladta meg először a 2000 főt. Bár 2012-ben volt egy kis visszaesés, ez a szám egy folyamatosan növekvő tendencia eredményeképpen alakult ki, így joggal feltételezhető ennek folytatódása. Ezt megerősíteni látszik a trend, hogy egyre többen költöznek ki a nagyobb városokból a környező kisebb településekre. Jelen esetben Székesfehérvár közelsége biztosíthatja a lakosság szám „utánpótlást”. A következő évtized végére Iszkaszentgyörgy lakosság száma megközelítheti a 2500 főt. Bár a halálozási mutatók még mindig meghaladják az élve születések számát, a beköltöző fiatal családok révén ez a tendencia középtávon megfordulhat. A község demográfiai jövőképét arra alapozza, hogy elsősorban fiatal, több gyermeket vállaló családok telepednek le, akik a központi és egyéb támogatások segítségével végleges otthont találnak Iszkaszentgyörgyön. Ehhez a perspektívához megfelelő mennyiségű és minőségű lakóterületet biztosít az Önkormányzat.

Oktatás, szociális ellátás:

A település intézmény hálózata felkészült a kismértékben emelkedő gyermek szám ellátására. Működik a 4 csoportos óvoda, ami igény szerint további csoportszobákkal bővíthető. A növekvő gyermek létszám miatt egyre inkább szükségessé válik a bölcsődei elhelyezés biztosítása a községben. A kastélyban található Általános Iskolában alsó- és felsőtagozatában is minőségi képzéshez jutnak az ott tanuló gyermekek. A hatékony és eredményes oktatáshoz azonban szükséges egy új kifejezetten oktatási célokra használatos iskola építése, melyben a diákok testmozgásához szükséges feltételek is biztosítottak. Továbbra is kiemelt feladat a kompetencia alapú oktatás, melynek keretében nagy hangsúlyt kap az idegen nyelvű képzés, ami a kikerülő tanulók továbbtanulási és későbbi sikeres munkavállalási esélyeit növeli. A nehézségekkel küzdő gyermekeket felkészült fejlesztő pedagógusok segítik a hátrányok leküzdésében. A középfokú oktatást továbbra is Székesfehérvár Megyei Jogú Város ilyen jellegű intézményeiben tudja a tanulmányait folytatni kívánó fiatal igénybe venni.

A Község lakosságán belül – az életkilátások javulásával párhuzamosan – növekszik az időskorúak aránya. Ez magával hozza a megfelelő ellátó hálózat kialakításának igényét. Az erre létrehozott Iszkaszentgyörgyi Szociális Alapszolgáltatási Intézmény kiváló minőségben biztosítja azokat az alap szolgáltatásokat, amelyek biztonságot adnak az ellátott helyi- és környékbeli lakosságnak egyaránt. Az Önkormányzat a Község

hátrányos helyzetű lakói számára méltányos juttatási rendszert biztosít. A településen szegregátum és szegregáció szempontjából veszélyeztetett terület nem alakul ki, a lakók és az önkormányzat toleráns, segítőkész és együttműködő szemléletének köszönhetően.

Egészségügyi ellátás:

Iszkaszentgyörgy továbbra is fenntartja és lehetőségeihez képest kisléptékben fejleszti a már meglévő alapellátást és szakellátást. Az egészségházból a településen élő háziorvos látja el a betegeket. A védőnői szolgálat továbbra is magas színvonalon látja el feladatát az egyre növekvő gyermek létszám mellett. A fogorvosi ellátást egyre korszerűbb eszközparkkal és szakorvossal biztosítja az Önkormányzat. A szakorvosi ellátási feladatok száma emelkedik egyre több ilyen jellegű szolgáltatást tud a helyi és a környékbeli lakosság igénybe venni. Az egészségügyi ellátásban a gyógyítás mellett a prevenció is kiemelt szerepet kap. A minden korosztály számára biztosított tevékeny élet, az egészséges táplálkozás és a mozgásban gazdag életmód a fizikai és mentális betegségek elkerülésének preferált megelőzési elemeivé lépnek elő.

Kultúra-Szabadidő-Sport:

A település a kiépített infrastruktúrát optimális szinten használja a polgárai megelégedésére. Az igényesen kialakított és jól felszerelt Integrált Községi és Szolgáltató Tér feladatához kapcsolódóan a könyvtári szolgáltatáson kívül biztosítja - civil szervezetek bevonásával - a színvonalas kulturális programokat, melyek fontos szerepet játszanak a helyi identitás kialakításában. E mellett a szervezett programok tartalmasságát kiegészítik a szépkorúak részére is. A társadalmi aktivitás növekszik, a hagyományápoló programok száma emelkedik.

A településen a sport és a rekreáció minden korosztály életmódjába beépül. A meglévő szabadterei létesítmények (2 db műfüves futballpálya, szabadidőpark) állagmegóvására, minőségének megőrzésére folyamatos figyelem irányul. A környék jelentős természeti értékét egyre több az ökoturizmust kedvelő turista keresi fel, akik mellett a helyi lakosok is szívesen kapcsolódnak ki az igényesen kialakított tanösvények turista utak rendszerében.

Civil szervezetek:

Iszkaszentgyörgy Önkormányzata bevételei függvényében támogatja a településen lévő civil szervezetek működését. A meglévő IKSZT megfelelő otthont biztosít a klubok, alapítványok, csoportok foglalkozásainak. A településen lévő egyházak aktívan kiveszik részüket a lakosság erkölcsi és vallási nevelésében. A civil szervezeteknek különös szerepe van a betelepülők helyismeretének megalapozásában, a történelmi emlékezet fenntartásában és a lokálpatrióta magatartás kialakításában, erősítésében.

1.1.2 Gazdasági jövőkép

Mezőgazdaság:

A külterületen található átlagos minőségű szántóföldeken a növénytermesztés mellett előállításra kerülnek a diverzifikációnak köszönhetően a minél magasabb színvonalon feldolgozott helyi termékek, amik megfelelő minősítésen esetek át és bekerülhetnek a kistérségi kereskedelem vérkeringésébe. A gyenge minőségű területeken megjelennek a szoláris energiát hasznosító, a település energiaellátását kiegészítő energiatermelő rendszerek. A szőlőhegyeken a visszaszoruló kiskerti művelés és a gyümölcsstermesztés marad továbbra is a meghatározó tevékenység. A mezőgazdaságon belül az állattartás továbbra is meghatározó szerephez jut, de itt is kiegészülhetnek ezek olyan ráépülő tevékenységekkel, amik biztosítják a gazdálkodók hosszú távú megélhetését.

Ipar:

A megújult Székesfehérvár-Mór-Győr és Székesfehérvár-Várpalota-Veszprém ipari tengely hatására a településhez tartozó Déli gazdasági területen új kis- és középvállalkozások kezdik meg működésüket. Ez további fontos bevételt jelent az Önkormányzat számára, amely ezt ésszerűen visszaforgatja az infrastruktúra fejlesztésekbe. Már nem csak a termeléssel és szolgáltatással foglalkozó gazdasági társaságok, hanem a tudás-intenzív innovációban jártas vállalkozások is keresik a betelepülés lehetőségét. Bár az elkövetkezendő 10-15 évben még mindig erőteljesen érvényesül, a megyeszékhely elszívó hatása ez egyre inkább mérséklődik és nő a helyben foglalkoztatottak aránya. Az ipari tájhasznosítás (bányászat) továbbra is meghatározó a település életében, de ezem a tevékenységek következtében keletkező tájsebek rehabilitációjában elől jár a gazdasági társaság együttműködve az Önkormányzattal.

Szolgáltatás-kereskedelem:

A közszolgáltatások jó hatékonysággal és magas minőségben elérhetők a településen. A település üzemeltetési szolgáltatásokat továbbra is az Önkormányzat, egyes tevékenységeket pedig együttműködve a térség más településeivel társulási formában lát el. Ehhez a megfelelő humán erőforrás rendelkezésre áll, folyamatos tanulással a szakmai kompetenciájuk is emelkedik. Működik a lakossági alap igényeket kielégítő kereskedelmi szolgáltatás is. A vendéglők a turista szezonban minőségi termékekkel és szolgáltatással várják az idelátogató vendégeket.

Turizmus:

A minőségi kiránduló turizmushoz kapcsolódó kiépített kiszolgáló létesítmények turista szállások, higiéniés létesítmények, melegkonyhás étkezési lehetőségek komoly fellendülést hoznak a település idegenforgalmában. Ezt segíti a megépült Székesfehérvár-Mór kerékpárút, ami utat nyit a Kelet-Bakony természeti szépségeinek megismeréséhez. A jól kialakított tanösvények széleskörűen mutatják be a táj jellegzetes állat és növényvilágát. A hagyományokra és gazdag kulturális örökségre alapozva erősödik a zarándok turizmus ezzel együtt a helyi és nemzeti öntudat is. A felújított Amadé-Bajzáth-Pappenheim kastély és parkja kiváló célpont a konferencia- és bakancsos turistáknak egyaránt. A falusi szálláshelyek száma emelkedik, a helyi termékekkel kiegészülő minőségi szolgáltatást biztosítók hosszútávon is megtalálják számításukat Iszkaszentgyörgyön.

1.1.3 Táj, természeti és épített környezet jövőkép

Épületek, lakóterületek:

A település a jövőben is nagy gondot fordít az épületek állagának megóvására, különös tekintettel a védett épületek esetében. Az intézmények felújítása az elfogadott településképi szempontokat és a hatályban lévő energetikai szempontokat figyelembe véve történik. A letelepülő vagy áttelepülő fiatalok számára infrastruktúrával ellátott lakóterületek állnak rendelkezésre. A környezetre és egészségre ártalmas építőanyagok lecserélésre kerülnek, alkalmazásuk a továbbiakban nem lesz jellemző. A régi és újonnan épült lakóépületek esetén a hatályban lévő Települési Arculati Kézikönyvben leírtak is betartásra kerülnek.

Közlekedési Infrastruktúra:

A Koncepció időtávjában a község lépéseket tesz a Közútkezelő fenntartásában lévő utak minőségének javítása érdekében, továbbá az önkormányzati kezelésben lévő úthálózat felújítására és karbantartására. Kiemelt szempont a Zártkerti területen lévő utak felújítása. A gépjármű közlekedés mellett a gyalogos és kerékpáros közlekedés, mint a mozgás-gazdag életvitel fontos terei egyre nagyobb szerepet kapnak a lakosság életében. Egyre többen használják a településen átmenő kerékpárutat a környék felfedezésére. A gyalogos közlekedés lakott területen kívül elsősorban a szabadidős programok terén kap szerepet, melynek elősegítésére a külterületen sétaút-hálózat kerül kijelölésre.

Közmű Infrastruktúra:

A közmű fejlesztések kiterjednek a zártkerti területekre is. Az ivóvíz ellátás érdekében további kapacitások kerülnek kialakításra. Az új beépítésre szánt lakóterületeken az összes szükséges közmű rendelkezésre áll. A modern élet részeként a szélessávú internet kiépítésre kerül az egész településen. Az energia használat a megújuló energiák felé fordul. A fenntarthatóságot szem előtt tartó szemlélet a község kedvező lakóterületi adottságait tovább erősíti.

Zöldfelületek:

A település zöldfelületi ellátottsága, az általános megítélés szerint jó. Elmondható, hogy a növényállomány gazdag, a zöldfelületek rendezettek és általános ápoltság jellemzi a közterületeket. A település zöldfelületének legkiemelkedőbb és legértékesebb eleme az Amadé–Bajzáth–Pappenheim-kastélyt övező tájképi kert és az egykor kiterjedt gazdasági birtok maradványai. A jövőben községi utcakép több szempontból még karakteresebbé válik. A településre bár mely irányból érkezőket zöldkapuk várják és a belterületeken őshonos fák kerülnek beültetésre. A településrészek az elkészült zöldfelületi arculati terv javaslati szerint újulnak meg.

A település jövőképe:

Iszkaszentgyörgy Székesfehérvár Rózsadombja

1.2. A településfejlesztési elvek rögzítése

Szubszidiaritás és decentralizáció elve

A szubszidiaritás elve alapján a területpolitikában egy térség fejlesztését azon a legalacsonyabb területi szinten kell kialakítani és végrehajtani, ahol a feladat elvégzéséhez a legtöbb információ áll rendelkezésre, és a legtöbb érdek kapcsolódik a feladat megvalósításához. Mindez akkor lehet hatékony, ha a gazdasági, társadalmi, politikai döntéshozatal is alacsonyabb területi szinteken jelenik meg, így törekedve a fejlesztési döntések és eszközök területi decentralizálására.

Térségi és táji szemlélet elve

A területfejlesztés nem csak adminisztratív, települési- és területegységeket érint, hanem a földrajzi tájak életét is befolyásolja. A tájak a természeti környezeti elemek által meghatározott és a társadalmi-gazdasági tevékenységek által alakított területi rendszerek, melyekben az egyes tájalkotó elemeket (domborzat, talaj, vízrajz, napsugárzás, növény- és állatvilág, társadalom) érintő beavatkozások kihatással vannak a többi elemre is, valamint a helyi gazdasági és társadalmi tevékenységeket is befolyásolják. Ezért a fejlesztések során a beavatkozás célterületét érintő tájak sajátosságait, változásait, működési mechanizmusát is figyelembe kell venni. A fejlesztési beavatkozásokat a tájak területi rendszereibe integrálni kell, hogy illeszkedjenek a helyi táji adottságokhoz, támaszkodjanak a tájak erőforrásaira, hozzájárulva azok védelméhez és kibontakozásához is.

Fenntarthatóság elve

A fejlesztési beavatkozások esetében fenntarthatóságot, biztonságot nem csak általában, globálisan kell értelmezni, hanem az egyes társadalmi, gazdasági, környezeti alrendszerek alkotta területi rendszerek (térségek) összefüggésében is. A fenntarthatóság alapelve minden ágazat irányában a fejlesztéspolitika azon

korlátját fogalmazza meg, mely szerint a mai fejlesztések és a fejlesztések alapját adó erőforrás-gazdálkodás nem veszélyeztetheti a jövő generációinak esélyét arra, hogy szükségleteiket biztonságosan kielégítsék. A fenntartható területi rendszerekben a térségi gazdasági folyamatok nem veszélyeztetik a helyi természeti és épített környezetet, nem okozzák az erőforrások kimerülését, az értékhordozó kultúrák eltűnését, ugyanakkor magas szinten biztosítják a társadalom létfeltételeit.

Rendszerszemlélet, programozás, integrált fejlesztés

A területfejlesztési politikának fokozottan figyelembe kell vennie a globális, európai, nagytérségi vagy nemzeti szintű gazdasági-társadalmi trendeket a különböző szintű, és helyzetű térségekben. A várható hátrányokat megelőzve, az előnyöket kihasználva jövőorientált, proaktív cselekvési terveket kell alkotni, és nem csak a már bekövetkezett változásokra fogalmazni meg válaszintézkedéseket. A területi tervezés során az egyes célcsoportokat érintő gazdasági-társadalmi célok eléréséhez olyan területfejlesztési tevékenység szükséges, amely a sokszínű partnerségi együttműködések révén több termelőágazat kooperációjából, a szolgáltatások, ill. szociális, egészségügyi, oktatási, kulturális közigazgatási tevékenységek összekapcsolódásából épül fel. Ezek az elemek területi alapon, a beavatkozás terében integrálódnak egymással, koordináltan, szervesen, lehetőleg szinergikusan összefonódó akciókat alkotnak.

Hatékony és koncentráció elve

A településfejlesztési koncepció a koncentráció érvényesítésére törekszik a megfogalmazásban, a legkritikusabb pontokon történő, leghatékonyabb beavatkozás érdekében. A területfejlesztési politika tárgyát képező területi rendszer sok eleme ugyanis nem az absztrakt gazdasági-szociális „terekben” jeleníthető meg a leghatékonyabban, hanem a földrajzi tér egyes vagy típusos egységeiben, tájakban, térségekben.

Nyilvánosság, partnerség elve

A nyilvánosság és a részvétel a területfejlesztési politikában különös hangsúlyt kap. A nyilvánosság területfejlesztési politikai sajátossága, hogy a területi hierarchia legkülönbözőbb szintjein és helyein meg tudja szólítani a közvéleményt. A szubszidiaritást igénylő kezdeményezés esetében a különböző szintű területi szervek vertikális partnersége szükséges.

Területi harmónia elve

A területfejlesztés során arra is figyelemmel kell lenni, hogy a helyi társadalom és a szolgáltatásokat igénybe vevők meghatározó státuszcsoportjai (állandó lakosok, üdülő tulajdonosok, külföldi ingatlan tulajdonosok, helyi-, és szezonálisan jelen levő, illetve a különböző működési nézeteket valló, eltérő menedzsment-szemléletű vállalkozások, bel-, és külföldi turisták, stb.) közti harmónia is hosszútávon biztosítható legyen. Mivel a harmónia csak olyan térség sajátja, amelyben az egyenlőtlenségek mértéke minimális, ezért törekedni kell a területileg kiegyenlített és társadalmilag is igazságos hosszú távú térségfejlesztésre.

Tolerancia

Az etnikai és kulturális különbségeket magukon viselő státuszcsoportok szimbiózisa csak úgy tartható fenn, ha a helyi társadalom szövetén belül megfigyelhető másságok kölcsönösen megismerhetővé és egymás részéről átjárhatóvá válnak.

Esélyegyenlőség

Az infrastrukturális ellátottság és a tudáshoz való hozzáférés mellett a hagyományos célcsoportok (romák, munkanélküliek, migránsok) problémáinak kezelésén túl az esélyegyenlőség biztosítása terén ez a

folyamatosan zajló akadálymentesítési beruházások mielőbbi végrehajtása mellett jelenti azt is, mindenki hozzáférjen a számára hasznosnak tartott települési információhoz.

Identitás

A társadalmi identitás jellemzője egyrészt a térséghez, településhez kötődés, másrészt a területi identitás a fenntartható térségfejlesztés egyik belső erőforrása is, csakúgy, mint a természeti erőforrások, például az energiahordozók, a nyersanyagvagyon, a megfelelő éghajlat, vagy a humán erőforrások.

Átláthatóság, monitoring és értékelés elve

A területfejlesztési tervezés, -végrehajtás nem epizodikus tevékenységek együttese, hanem állandó folyamat, mely a térségek társadalmi-gazdasági-környezeti rendszereiben spontán, a beavatkozások vagy a globális trendek eredményeként jelentkező változásokhoz idomul. E folyamat visszacsatolásokkal ciklusokba rendeződik, a tervezési, a végrehajtási, és azok nyomon követésére irányuló értékelési tevékenységek szünet

2. CÉLOK

A fentiekben felvázolt jövőkép összehangolt cselekvés nélkül nem valósulhat meg. A jövőkép megvalósulását meghatározó célok, fejlesztési irányok meghatározása azért kiemelkedően fontos, hogy az azok megvalósításán dolgozók - a település döntéshozói, gazdasági szereplői és lakossága - világos és egyértelmű célok érdekében dolgozhassanak együtt.

E fejezetben tehát megfogalmazásra kerülnek azok a településfejlesztési célok és feladatok, melyek megvalósulása révén elérhető a fentiekben felvázolt jövőkép.

2.1. A település fejlesztését szolgáló stratégiai célok meghatározása

1. A település gazdasági pozíciójának erősítése

Általános cél:

A település gazdasági teljesítményének és versenyképességének fokozása, gazdasági együttműködések kialakítása, erősítése és fenntartása az elosztható források bővítése.

Beavatkozási területek:

- Ipar
- Idegenforgalom
- Mezőgazdaság
- Kereskedelem

Kapcsolódó operatív programok:

- Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program
- Terület- és Településfejlesztési Operatív Program
- Vidékfejlesztési Program

Tervezett indikátorok:

- Betelepült vállalkozások száma
- Iparüzési adó összege
- Turisztikai szolgáltatást végzők aránya
- Turisztikai szállásférőhely-kapacitás
- A vendégek által eltöltött vendégéjszakák száma
- Mezőgazdaságon kívüli tevékenységet végzők aránya
- A foglalkoztatás bővítése, a tevékenységek diverzifikációja

Tervezett források:

- Önkormányzati források
- Hazai és EU-s támogatás

Tervezett közreműködők:

- Helyi önkormányzat
- KKV szektor szereplői
- Agrárgazdaság szereplői
- Tercier szektor szereplői

- TDM szervezet
- Helyi LEADER akciócsoport

2: Művi (épített) környezet fejlesztése

Általános cél:

A települési-, épített környezet színvonalának az emelésével, a közlekedési- és a műszaki infrastruktúra korszerűsítésével javuljon a helyben élők és az idelátogató vendégek életminősége.

Beavatkozási területek:

- Szolgáltatás
- Idegenforgalom
- Ipar

Kapcsolódó operatív programok:

- Terület- és Településfejlesztési Operatív Program
- Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program
- Környezet és Energiahatékonysági Operatív Program
- Vidékfejlesztési Program

Tervezett indikátorok:

- Megépített gyalogút hossza
- Beépített infrastrukturális elemek hossza
- Adatbázisba kerülő vagyoneszközök száma
- Felújított vagy újonnan épített közutak hossza
- Felújításra került zöldterületek nagysága
- Felújított Energia hatékony épületek száma

Tervezett források:

- Önkormányzati források
- Hazai és EU-s támogatás

Tervezett közreműködők:

- Közművek üzemeltetői
- Vállalkozások
- Közútkezelő KHT
- Helyi Önkormányzat (ISZKOM)

3, Erős és együttműködő helyi társadalom kialakítása

Általános cél:

Iszkaszentgyörgy közösségeinek humán erőforrás fejlesztése a lokálpatriotizmus, a helyi identitás és a település közti kapcsolatok erősítése érdekében.

Beavatkozási területek:

- Szolgáltatás (oktatás, kultúra, sport, szociális ellátás, egészségügy)

Kapcsolódó operatív programok:

- Terület- és Településfejlesztési Operatív Program
- Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (EFOP)

Tervezett indikátorok:

- új képesítést szerzők száma
- helyi és térségi együttműködésbe bevont vállalkozások szám
- felújított szociális intézmények száma
- nappali szociális ellátásban részesülők száma
- bentlakásos szociális ellátásban részesülők száma
- új sportolási lehetőségek száma
- elégedettségi szint növekedése

Tervezett források:

- Önkormányzati források
- Hazai és EU-s támogatás

Tervezett közreműködők:

- civil szervezetek
- helyi Önkormányzat
- sport szervezetek
- Pedagógusok, egészségügyi dolgozók, szociális dolgozók
- Helyi LAEDER akciócsoport

4, Táj, természeti környezet rehabilitációja

Általános cél:

Beavatkozási területek:

- Környezetvédelem, Természetvédelem, Örökségvédelem

Kapcsolódó operatív programok:

- Terület- és Településfejlesztési Operatív Program
- Környezet és Energiahatékonysági Operatív Program
- Vidékfejlesztési Program

Tervezett indikátorok:

- rekultivált terület nagysága
- megszüntetett illegális lerakók száma
- felújított védett épület száma
- védetté nyilvánított természeti értékek száma
- környezeti neveléssel kapcsolatos akciók száma

Tervezett források:

- Önkormányzati források
- Hazai és EU-s támogatás

Tervezett közreműködők:

- Gazdasági társaságok
- Helyi Önkormányzat
- Erdészet
- Pedagógusok, egészségügyi dolgozók
- Helyi LAEDER akciócsoport
- Civilszervezetek

2.2. Részcélok és a beavatkozások területei egységeinek meghatározása

Jövőkép-Átfogó cél			
Iszkaszentgyörgy egy csepp a minőségi vidéki életből a nagyváros szomszédságában, rehabilitált természeti és épített környezete vonzó célpont a turizmust kedvelőknek.			
Stratégiai Cél			
Gazdaságilag stabil, polgárai számára hosszú távon is élhető település			
Tematikus és részcélok			
1. A TELEPÜLÉS GAZDASÁGI POZÍCIÓJÁNAK ERŐSÍTÉSE	2. MŰVI (ÉPÍTETT) KÖRNYEZET FEJLESZTÉSE	3. ERŐS ÉS EGYÜTTMŰKÖDŐ HELYI TÁRSADALOM KIALAKÍTÁSA	4. TÁJI TERMÉSZETI KÖRNYEZET REHABILITÁCIÓJA
1.1 A kereskedelmi-szolgáltató övezet infrastruktúra fejlesztése	2.1 Vonalas infrastruktúra fejlesztése a zártkerti területeken	3.1 Szociális ellátás erősítése	4.1 Felhagyott bányaterületek rekultivációja
1.2 Új vállalkozások betelepülésének ösztönzése	2.2 Zöldfelületi rendszer fejlesztése	3.2 Civil szervezetek támogatása	4.2 Tájhasználati arányok optimalizálása
1.3 Minőségi turisztikai fejlesztések elősegítése	2.3 Önkormányzati épületek energia hatékony fejlesztése	3.3 Közösségi rendezvények támogatása	4.3 Környezetkárosítások felszámolása
1.4 Önkormányzati gazdálkodás optimalizálása	2.4 Örökségvédelem	3.4 Térségi kapcsolatok erősítése	4.4 Klímatudatosság erősítése
1.5 Településmarketing		3.5 Helyben maradás támogatása	

Horizontális célok:

Olyan elvek, melyeket a programozás és tervezés során minden fejlesztési irány, a tulajdonképpeni fejlesztési célok kialakításában és elérésében érvényesíteni szükséges. E szempontok áthatják mind a tervezést, mind a megvalósítást. A területfejlesztési politika fejlesztési alapelveitől eltérően, elsősorban nem módszertani jellegűek.

Iszkaszentgyörgy esetében a horizontális fejlesztési célok közül a versenyképesség a fenntartható fejlődés, és az élıhetőség az, ami szervesen köthető a sikeres jövőkép megvalósításához.

2.3. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre

Az egyes településrészek lehatárolása

1. Történeti településrész a központtal
2. a Kastély területe
3. egyéb lakóterület
4. Kisiszka településrész
5. Déli gazdasági terület
6. Külterület

2.4 A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata

2.4.1 Az alapelvek és a részcélok kapcsolata

A településfejlesztési alapelvek és a részcélok célok kapcsolata			
1.. A TELEPÜLÉS GAZDASÁGI POZÍCIÓJÁNAK ERŐSÍTÉSE			
1.1 A kereskedelmi-szolgáltató övezet infrastruktúra fejlesztése	Rendszerszemlélet, programozás, integrált fejlesztés	Fenntarthatóság elve	Átláthatóság monitoring és értékelés elve
1.2 Új vállalkozások betelepülésének ösztönzése	Rendszerszemlélet, programozás, integrált fejlesztés	Térségi és táji szemlélet elve	Hatékonyág és koncentráció elve
1.3 Minőségi turisztikai fejlesztések elősegítése	Térségi és táji szemlélet elve	Fenntarthatóság elve	Területi harmónia elve
1.4 Önkormányzati gazdálkodás optimalizálása	Rendszerszemlélet, programozás, integrált fejlesztés	Átláthatóság monitoring és értékelés elve	Területi harmónia elve
1.5 Településmarketing	Nyilvánosság és Partnerség elve	Térségi és táji szemlélet elve	Hatékonyág és koncentráció elve
2. MŰVI (ÉPÍTETT) KÖRNYEZET FEJLESZTÉSE			
2.1 Vonalas infrastruktúra fejlesztése a zártkerti területeken	Rendszerszemlélet, programozás, integrált fejlesztés	Térségi és táji szemlélet elve	Területi harmónia elve
2.2 Zöldfelületi rendszer fejlesztése	Rendszerszemlélet, programozás, integrált fejlesztés	Területi harmónia elve	Térségi és táji szemlélet elve
2.3 Önkormányzati épületek energia hatékony fejlesztése	Rendszerszemlélet, programozás, integrált fejlesztés	Térségi és táji szemlélet elve	Tolerancia, esélyegyenlőség és Identitás elve
2.4 Örökségvédelem	Térségi és táji szemlélet elve	Fenntarthatóság elve	Tolerancia, esélyegyenlőség és Identitás elve
3. ERŐS ÉS EGYÜTTMŰKÖDŐ HELYI TÁRSADALOM KIALAKÍTÁSA			
3.1 Szociális ellátás erősítése	Tolerancia, esélyegyenlőség és Identitás elve	Szubszidiaritás és decentralizáció	Nyilvánosság és Partnerség elve
3.2 Civil szervezetek támogatása	Átláthatóság monitoring és értékelés elve	Nyilvánosság és Partnerség elve	Hatékonyág és koncentráció elve
3.3 Közösségi rendezvények támogatása	Átláthatóság monitoring és értékelés elve	Szubszidiaritás és decentralizáció	Nyilvánosság és Partnerség elve
3.4 Térségi kapcsolatok erősítése	Nyilvánosság és Partnerség elve	Hatékonyág és koncentráció elve	Rendszerszemlélet, programozás, integrált fejlesztés
3.5 Helyben maradás támogatása	Szubszidiaritás és decentralizáció	Tolerancia, esélyegyenlőség és Identitás elve	Nyilvánosság és Partnerség elve
4. TÁJI TERMÉSZETI KÖRNYEZET REHABILITÁCIÓJA			
4.1 Felhagyott bányaterületek rekultivációja	Hatékonyág és koncentráció elve	Átláthatóság monitoring és értékelés elve	Területi harmónia elve
4.2 Tájhasználati arányok optimalizálása	Térségi és táji szemlélet elve	Nyilvánosság és Partnerség elve	Fenntarthatóság elve
4.3 Környezetkárosítások felszámolása	Hatékonyág és koncentráció elve	Nyilvánosság és Partnerség elve	Térségi és táji szemlélet elve
4.3 Klímaturatosság erősítése	Térségi és táji szemlélet elve	Fenntarthatóság elve	Nyilvánosság és Partnerség elve

2.5 A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre

Fejlesztési célok		Településrészek					
		Történelmi településrész a központtal	Kastélyterület településrész	Egyéb lakóterület	Kisizska településrész	Déli gazdasági terület	Külterület
A TELEPÜLÉS GAZDASÁGI POZÍCIÓJÁNAK ERŐSÍTÉSE	1.1 A kereskedelmi-szolgáltató övezet infrastruktúra fejlesztése						
	1.2 Új vállalkozások betelepülésének ösztönzése						
	1.3 Minőségi turisztikai fejlesztések elősegítése						
	1.4 Önkormányzati gazdálkodás optimalizálása						
	1.5 Településmarketing						
MŰVT (ÉPÍTETT) KÖRNYEZET FEJLESZTÉSE	2.1 Vonalas infrastruktúra fejlesztése a zártkerti területeken						
	2.2 Zöldfelületi rendszer fejlesztése						
	2.3 Önkormányzati épületek energia hatékony fejlesztése						
	2.4 Örökségvédelem						
ERŐS ÉS EGYÜTTMŰKÖDŐ HELYI TÁRSADALOM KIALAKÍTÁSA	3.1 Szociális ellátás erősítése						
	3.2 Civil szervezetek támogatása						
	3.3 Közösségi rendezvények támogatása						
	3.4 Térségi kapcsolatok erősítése						
	3.5 Helyben maradás támogatása						
TÁJ TERMÉSZETI KÖRNYEZET REHABILITÁCIÓJA	4.1 Felhagyott bányaterületek rekultivációja						
	4.2 Tájhasználati arányok optimalizálása						
	4.3 Környezetkárosítások felszámolása						
	4.4 Klímatudatosság erősítése						

3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ

3.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása

3.1.1 Társadalmi adatok

A településrendezési eszközök részletes kidolgozásához az alábbi adatok szükségesek

- népesség prognózis
- korosztályos adatok

A település társadalmára vonatkozó adatok és tények a koncepciót megalapozó vizsgálati munkarész 1.7 fejezetében részletesen kifejtésre kerültek.

3.1.2 Gazdasági adatok

A településrendezési eszközök részletes kidolgozásához az alábbi adatok szükségesek

- Ingázók száma
- Településüzemeltetés adatai
- Jövedelmek megoszlása
- Gazdasági ágazatok jelenléte
- Turizmus adatai

A gazdasági adatok részletezését a megalapozó munkarész 1.9 és 1.10. fejezetei tartalmazzák

3.1.3 Környezeti adatok

A településrendezési eszközök részletes kidolgozásához az alábbi adatok szükségesek:

- Tájhasználat, tájhasználati konfliktusok
- Telekstruktúra
- Védett természeti területek elhelyezkedése, átlag feletti minőségi osztályú területek
- Zöldterületek adatai
- Önkormányzati vagyonkataszter
- Közlekedési infrastruktúra, forgalmi adatok
- Közmű infrastruktúra
- Környezetvédelmi terhelési adatok

A település környezetére vonatkozó kiinduló adatok a megalapozó vizsgálat 1.12 – től 1. 17-ig sorszámozott fejezetei tartalmazzák.

3.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra

3.2.1 Javaslat a Műszaki Infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjének változtatására:

Közlekedés:

- Iszka-szőlőhegy útfelújítások, szilárdburkolatú utak kiépítése
- Gyalogos forgalomnak járda, gyalogátkelő, középsziget kialakítása

- Kerékpárút mentén pihenőhely kerékpártároló létrehozása
- A belterületi részen kerékpársáv kijelölése
- Lakó utcák kijelölése pihenő övezetté, sebességkorlátozó műtárgyak kiépítése
- Külterületi utak bevonása a kerékpáros és lovas turizmusba
- Szolgáltató létesítményeknél parkolók szabványos kiépítése

Közművesítés:

- Gáz és csatornahálózat kialakítása Iszka-szőlőhegyen
- Csapadékvíz elvezetés a központban kiépített csapadékcsatornában
- Ipari zónában központi szennyvízelvezetés kialakítása

3.2.2 Javasolt településszerkezeti változtatások:

- A területfelhasználások meghatározása a tényleges használatnak megfelelően történjen.
- A fejlesztési területek megtartása.
- A területfelhasználások meghatározásakor a hatályos építési jogszabályokat figyelembe kell venni.
- A településen működő külszíni bánya fejlesztését támogatni kell a településrendezés eszközeivel.
- Az önkormányzati tulajdonú és fenntartású területeket úgy kell kialakítani, hogy azok fenntartása gazdaságosan végezhető legyen.
- A településen a honvédelmi területeket a jogszabályoknak megfelelően kell a megfelelő területfelhasználásba sorolni.
- A felsőbbrendű tervekben tervezett műszaki infrastruktúra hálózatokat a terven szerepeltetni kell.

3.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére

Iszkaszentgyörgy Község Önkormányzata a településképi védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvényi kötelezettségének eleget téve a 171/2017. (XII. 18.) önkormányzati határozatával elfogadta Iszkaszentgyörgy Településképi Arculati Kézikönyvét (TAK) és megalkotta Iszkaszentgyörgy Község Önkormányzat Képviselő-testületének a településképi védelméről szóló 14/2017. (XII.20.) önkormányzati rendeletét. A rendelet lehatárolta a településképi szempontból meghatározó területeket és azokra szabályokat fogalmazott meg. A rendelet a településképi követelmények meghatározása mellett szabályozza az egyes sajátos berendezések (pl. reklámok, reklámhordozók), műtárgyak elhelyezésének feltételeit is. A kézikönyv tartalmazza a település építészeti örökségének és az eltérő karakterű településrészek bemutatását is. A kézikönyv a helyi településképi rendelet megalapozására szolgál, folyamatosan bővíthető, fejleszhető, ahogyan a település is formálódik, változik, fejlődik.

A település karakterességének megőrzését több történelmi érték, hagyomány segíti, melyek egyediséget kölcsönöznek a településnek, így ezek fenntartása, kidomborítása kiemelt feladat. Az örökségi értékek közt fontos szerepet kapnak a népi építmények, melyek fenntartása a falusias jelleg megőrzésének kulcsa. Ezek speciális felújítási igényekkel lépnek fel, melynek tervezésében, kivitelezésében csak az ebben jártas szakemberek kaphatnak helyet. Törekedni kell az utcaszerkezet, a tömb- és a telekstruktúra megőrzésére, amely meghatározza a település térarányait, a tervezett épületek léptékét. A fejlesztéseknél fontos az új létesítmények megfelelő építészeti eszközökkel való környezetbe illesztése.

A lakóterületek értékei mellett fontos szerep kell, hogy háruljon a lakóterületeken kívüli értékek védelmére és bemutatására, melyek vonzóvá válhatnak a településre kíváncsiak számára.

A felújítások tervezésénél a klímaturatosság elveit kell alkalmazni. Mind az energiahatékonyság, mind a megújuló energiaforrások felhasználása, mind a szélsőséges időjárási viszonyokat ellensúlyozó kialakítás – részben a viharok elleni védelem, részben a nyári napvédelem, részben a hirtelen lezúduló csapadék helyben tartása – szerepet kaphat az épületek tervezésénél, kivitelezésénél.

A kulturális örökség elemeinek védelme közérdek; megvalósításában éppen ezért nem csupán az állami és az önkormányzati szervek közötti együttműködésre van szükség, hanem abba az érintett civil szervezeteket, illetve a helyi közösséget is be kell vonni, építve és ráerősítve a helyben jelenleg is megfigyelhető társadalmi felelősségvállalásra és aktivitásra. Kifejezetten a védett objektumok fenntartására, illetve helyreállítására vonatkozóan elsődleges, hogy a beavatkozásokat csak az illetékes Járási Hivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatalával való egyeztetést követően, a műemléki alapelvek, a helyi építési szabályzat, illetve a településképi védelmi rendelet maximális figyelembe vételével valósíthatják meg. Fontos továbbá, hogy a védett objektumok állagvédelme, felújítása (beleértve a kármegelőző és kárcsökkentő tevékenységeket is), illetve fenntartható használata nem haladhatja meg a szakmailag indokolt mértéket, végül figyelembe kell venni azt is, hogy a tervezett beavatkozások nem ronthatják azok állapotát.

4. HA STRATÉGIA NEM KÉSZÜL, A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMON KÖVETÉSE

4.1. A koncepció megvalósítását szolgáló eszköz- és intézményrendszer

Iszkaszentgyörgy Integrált Településfejlesztési Stratégiát nem készíti, a megvalósítás eszközei és azok nyomon követésére vonatkozó szabályozórendszerek meghatározása a településfejlesztési koncepcióban történik. A település 1. fejezetben meghatározott jövőképe megvalósítása érdekében a fejlesztési alapelvek szerint az önkormányzatnak alkalmaznia kell olyan eszközöket, amelyek segítik, támogatják a fejlesztési célok és részcélok elérését.

Ezek az eszközök az alábbiak:

1. A településtervezés során olyan szabályozások elfogadása, melyek a fejlesztési célok megvalósítását szolgálják.
2. Településképi véleményezési és településképi bejelentési eljárás lefolytatásához a feltételek megteremtése.
3. Településmarketing célú tevékenységek annak érdekében, hogy a tervezett programok minél nagyobb vonzerővel bírjanak.
4. Együttműködés a helyi gazdálkodószervezetekkel
5. Magánbefektetők bevonása a szükséges fejlesztések megvalósítása érdekében, a kihasználatlan önkormányzati vagyontárgyak és létesítmények hasznosítására (pl élelmiszer bolt, kocsmák stb)
6. A fejlesztési programok végrehajtására az önkormányzat gazdasági programjai, azon belül az éves költségvetések fejlesztési előirányzatai biztosítják a szükséges döntéseket és a forrásokat.
7. Az Európai Unió költségvetési ciklusaihoz igazodva össze kell hangolni a településfejlesztési koncepcióban megfogalmazott célkitűzéseket és az egyes ágazati operatív programok pályázati, forrásszerzési lehetőségeit.
8. A településfejlesztési koncepció megalapozó vizsgálatában meghatározott akcióterületeket kiemelten kell kezelni, a településtervezés eszközrendszerével az önkormányzat döntése alapján kell a településrendezési terveket elkészíteni.
9. Környező településekkel való rendszeres és szoros együttműködés.

A koncepció megvalósítását szolgáló intézmények:

1. Iszkaszentgyörgy képviselő-testülete és bizottsága
2. Turisztikai Desztináció Menedzsment szervezet
3. LEADER helyi akció csoport
4. Települések közötti együttműködés érdekében létrehozott szervezet

4.2. Javaslat a koncepció és a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére

A településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósulásának folyamatos nyomon követése, felülvizsgálata (monitoring) a település érdeke. A monitoring tevékenység alapvetően belső feladat, azaz a településfejlesztési koncepció végrehajtásáért felelős szervezet felelősségi körébe tartozik. A monitoring célja felhívni a döntéshozók és a megvalósításért felelős szervezetek figyelmét a céloktól való esetleges eltérésre és összegezni az elvégzett feladatokat. Figyelni kell arra, hogy a célkitűzések elérése érdekében tett lépések a megfelelő időben történjenek, a megfelelő eszközökkel. A monitoring számos komplex feladatot foglal magában, az adatgyűjtéstől a koncepció esetleges szükséges módosításáig. Mindezekből adódóan a koncepcióban lefektetett célok sikeres megvalósítása elképzelhetetlen egy olyan visszacsatolási mechanizmus nélkül, amely alapján a koncepció-alkotási folyamat minden pontján újból és újból beavatkozhatunk, elvégezve a szükséges korrekciókat. E visszacsatolást a monitoring rendszer biztosítja. Alapja a megvalósításra vonatkozó folyamatos adatgyűjtés, információgyűjtés, ami alapján ellenőrizni tudjuk, hogy a kitűzött célok irányába haladnak-e a folyamatok, várható-e a tervezett hatások elérése. Ha ennek során kiderül, hogy a szándékoltól eltérően haladnak a folyamatok, s a célok várhatóan nem, vagy csak részben teljesülnek, akkor a monitoring rendszer feltárja az eltérés okait is, s ezzel lehetőséget teremt a döntéshozók számára, hogy beavatkozzanak a folyamatokba. Az eltérés jellegétől és mértékétől függ a szükséges korrekciós intézkedés, pl. módosítani szükséges a tevékenységek menetét, a koncepció végrehajtásának mikéntjét, a szervezeti kereteket, a feladatokhoz rendelt erőforrásokat. Ha a korrekció a meglévő tervek keretein belül nem végezhető el, akkor a tervek, de végső soron a koncepcionális célok korrekciójára is sor kerülhet.

1. Évenkénti rendszerességgel meg kell vizsgálni, hogy milyen lépések történtek a koncepció célkitűzésinek elérésére. Eltérés esetén be kell avatkozni, a kívánt cél elérése érdekében módosítani kell a meghatározott intézkedéseket.
2. A fejlesztési koncepció felülvizsgálata, aktualizálása tízévenként szükséges, az elkészült felmérések, legfrissebb statisztikai adatok, egyéb új
3. információk ismerete, illetve a koncepció megvalósulási folyamataiból levonható következtetések alapján.
4. Figyelemmel kell kísérni a külső környezet változásait, amellyel szükség esetén összhangba kell hozni a célkitűzéseket, illetve azok megvalósulási eszközeit.
5. Ki kell értékelni a már végrehajtott feladatok eredményeit, különös tekintettel a pályázati úton megvalósított fejlesztések pénzügyi és fizikai megvalósulására.
6. Rendszeres kapcsolattartás szükséges a projektek megvalósításért felelős személyekkel az indikátorok elérését nagymértékben befolyásoló akcióterületi projektek nyomon követése érdekében
7. Éves monitoring jelentés készítése javasolt, amely tartalmazza a szükségesnek tartott beavatkozásokat a program végrehajtásába.

A közvélemény folyamatos tájékoztatása a helyben szokásos módon, a községi honlapon és a hirdetőtáblákon elhelyezett közlemények útján valósulhat meg.